

گذری بر سر فصل‌های ۲۶ گانه موقوفات آستان قدس رضوی؛

فصلی برای موقوفات

با توجه به جایگاه معنوی بارگاه امام رضا (ع)، امروزه آستان قدس رضوی نه تنها یک مرکز مذهبی، بلکه یک قطب مهم فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی در کشور به شمار می‌رود. نکته بسیار مهم در رونق و پیشرفت خدمات و فعالیت‌های متنوع آستان قدس، نقش واقفان نیک اندیش است. این افراد با نگاه آینده‌نگرانه خود، بخشی یا تمام دارایی و اموال خود را وقف این آستان کرده‌اند. نیت خیر آن‌ها، پشتوانه بزرگی برای اجرای اقدامات و پروژه‌های مختلف در حوزه‌های اعتقادی، اجتماعی و اقتصادی فراهم آورده است. در موقوفات آستان قدس رضوی بیش از ۷۰ نوع محل مصرف تعیین شده که در مجموع طی ۲۶ فصل برای اجرای نیات واقفان جمع‌بندی و تدوین گردیده است.

ولامپ‌تأمین می‌شود.

از عواید این موقوفات فعالیت‌هایی نظیر روشن نگه‌داشتن روزانه حدود ۲۶۰۰۰ شعله لامپ در اماکن متبرکه رضوی، ساخت و تنظیم بیش از ۱۵۰۰ جار و لوستر، تعمیر و تعویض ۲۳۰۰۰ لامپ، تأمین و خریداری ۱۵۰۰ متر ریسه چراغانی و نصب حدود ۵۳۰۰۰ متر ریسه چراغانی در صحن‌ها و بست‌های حرم مطهر انجام می‌شود.

در میان رقیبات دارای درآمد آستان قدس رضوی ۳۲ موقوفه، تمام یا بخشی از عوایدشان برای روشنایی حرم مطهر تعیین شده است.

از گذشته‌های دور تا کنون در شب‌های میلاد ائمه اطهار (ع)، اعیاد مذهبی قربان، فطر، غدیر، معث و عید نوروز و در زمان شفای بیماران صعب‌العلاج حرم مطهر چراغانی می‌شود. در طول تاریخ واقفان خیراندیشی چون: «آهو خانم»، «میرزا فتحعلی خان صاحب دیوان»، «سردار محمد علم خان»، «شاه عباس صفوی»، «بیگ‌آغا ذوالقدر» و... موقوفاتی را برای روشنایی حرم مطهر حضرت رضا (ع) وقف کرده‌اند.

فصل دوم: نظافت و خوشبو کردن حرم مطهر

معطر کردن فضای حرم بار ایحه‌های جان‌بخش و روح‌فزا، مربوط

فصل اول: روشنایی و سوخت حرم مطهر

تأمین روشنایی حرم مطهر و رواق‌های آن از گذشته‌های دور مورد توجه زائران و ارادتمندان به ساخت قدسی امام رضا (ع) بوده است. در این خصوص در اغلب وقف‌نامه‌های قدیمی آستان قدس رضوی برای مصرف روشنایی حرم مطهر و سایر اماکن در صدیا مالی تعیین شده است. تا پیش از اختراع کارخانه چراغ‌برق و استفاده از آن در آستان قدس رضوی، موقوفات روشنایی بیشترین سهم را نسبت به سایر مصارف اماکن مقدسه مانند دارالشفاء، مهمانسرا و... داشته که این مطلب بیانگر اهمیت تأمین روشنایی حرم مطهر و نمایانگر علاقه و دلبستگی فطری مردم به این منبع نور قدسی است.

در گذشته در متن وقف‌نامه‌ها روشنایی و سوخت هر دو با هم ذکر می‌گردیده و نور و روشنایی حرم مطهر از طریق مشعل و شمع تأمین می‌شده است. به همین منظور اماکنی از قبیل آدون خانه و هیمه‌خانه برای تأمین گرمادر فصول سرد سال و نیز تأمین سوخت برای پخت و پز در مهمانسرای حضرت فعالیت می‌کرده و بخش‌های دیگری چون شماعی‌خانه، مشعل‌خانه، عصارخانه و چراغ‌خانه وظیفه تأمین نور و روشنایی را داشته‌اند. امروزه روشنایی حرم مطهر و اماکن متبرکه به وسیله چهار منبع نور یعنی جار، لوستر، پروژکتور